ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 26 серпня 2021 р. № 897

ПОРЯДОК
скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації

Загальна частина

1. Цей Порядок визначає процедуру скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (далі — скасування рішення), процедуру розгляду справи про порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, процедуру розгляду питання щодо добровільної відмови здобувача вищої освіти від ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, правові наслідки скасування рішення та порядок його оскарження.

2. Терміни, що використовуються в цьому Порядку, вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про освіту”, “Про вищу освіту”.

3. Дія цього Порядку поширюється на рішення про присудження ступенів вищої освіти “молодший бакалавр”, “бакалавр” і “магістр” та присвоєння відповідних кваліфікацій.

4. Встановлення факту порушення академічної доброчесності базується на таких основних принципах:

усвідомлення важливості академічної доброчесності та відповідальності за її порушення;

нульова толерантність до порушення академічної доброчесності;

дотримання норм законодавства та внутрішніх нормативних документів закладу вищої освіти;

справедливість та об’єктивність;

правова визначеність, відкритість та прозорість правил і процедур виявлення фактів порушення академічної доброчесності та відповідальності за її порушення.

5. Скасування рішення здійснюється з урахуванням вимог Закону України “Про освіту” у разі виявлення, зокрема у кваліфікаційній роботі, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману, хабарництва.

6. Права особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, визначені частиною восьмою статті 42 Закону України “Про освіту”.

7. Заклади вищої освіти зобов’язані вживати заходів щодо запобігання порушенню академічної доброчесності та щодо виявлення фактів

порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, здійсненого під час здобуття вищої освіти. Заклади вищої освіти забезпечують створення системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема затверджують політику забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності (кодекс академічної доброчесності) та порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, який може бути складовою кодексу академічної доброчесності.

Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності затверджується вченою радою закладу вищої освіти.

8. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності з метою реалізації цього Порядку має містити:

процедуру утворення та роботи органу, який проводить перевірку заяв (повідомлень) щодо фактів порушення академічної доброчесності;

процедуру та строки вивчення та експертизи кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, заяв (повідомлень) щодо фактів порушення академічної доброчесності, а також порядок підготовки та вимоги до експертного висновку;

кваліфікаційні вимоги до експертів;

процедуру прийняття рішення про скасування рішення та найменування органу, уповноваженого приймати таке рішення;

підстави для проведення перевірки, строки, підстави та порядок оскарження результатів перевірки;

процедуру реалізації особою, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, прав, передбачених частиною восьмою статті 42 Закону України “Про освіту”.

9. Скасування рішення здійснюється закладом вищої освіти, який присудив відповідний ступінь вищої освіти, або його правонаступником. У разі коли заклад вищої освіти, який присудив відповідний ступінь вищої освіти, припинено, а правонаступник відсутній, заклад вищої освіти, який розглядатиме питання, пов’язані із скасуванням ступеня вищої освіти, визначається МОН протягом двох тижнів після находження повідомлення з урахуванням наявності акредитованих освітніх програм у галузі знань, за якою був присуджений відповідний ступінь вищої освіти, системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, досвіду міжнародної академічної співпраці.

Розгляд справи про порушення академічної доброчесності

10. Заклад вищої освіти ініціює процедуру виявлення фактів порушення академічної доброчесності щодо осіб, яким таким закладом вищої освіти присуджено ступінь вищої освіти та присвоєно відповідну кваліфікацію, за рішенням вченої ради закладу вищої освіти або вчених рад

структурних підрозділів закладу вищої освіти або на підставі повідомлення про факт порушення академічної доброчесності.

Повідомлення про факт порушення академічної доброчесності (далі — повідомлення) подається на офіційну адресу закладу вищої освіти, який присудив ступінь вищої освіти та присвоїв відповідну кваліфікацію, або його правонаступника фізичною або юридичною особою, громадським об'єднанням без статусу юридичної особи у довільній письмовій формі або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки. Повідомлення повинно містити таку інформацію:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності;

зміст порушення академічної доброчесності під час здобуття відповідного ступеня вищої освіти такою особою;

докази, що підтверджують факт порушення академічної доброчесності, включаючи прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) автора/авторів та посилання на джерело оприлюднення розробок, наукових (науково-технічних) результатів, що належать іншим особам та були використані особою, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності;

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи або найменування заявника, його поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер телефону.

Рік присудження ступеня вищої освіти та інші додаткові відомості надаються за наявності інформації. Анонімні повідомлення не підлягають розгляду.

У разі коли заклад вищої освіти, який присудив відповідний ступінь вищої освіти, припинено, а правонаступник відсутній, повідомлення подається до МОН.

11. У разі отримання повідомлення заклад вищої освіти зобов'язаний у двомісячний строк провести перевірку інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності та прийняти відповідне рішення.

12. Перевірка інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності здійснюється згідно з порядком виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності закладу вищої освіти.

13. Заклад вищої освіти зобов'язаний вжити всіх можливих заходів для повідомлення особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, про розгляд справи.

14. За результатами перевірки інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності в закладі вищої освіти згідно з

порядком виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності складається експертний висновок, в якому відображається інформація про наявність або відсутність виявлених фактів порушення академічної доброчесності, їх опис та характеристика.

На основі експертного висновку заклад вищої освіти приймає одне з таких рішень:

про скасування рішення;

про відсутність підстав для скасування рішення.

Добровільна відмова від ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації

15. Особа, яка має ступінь вищої освіти та якій присвоєно відповідну кваліфікацію, до подання експертного висновку, що готується за результатами перевірки інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності, може добровільно відмовитися від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації, подавши до закладу вищої освіти відповідну заяву в довільній формі, завірену нотаріально або з використанням кваліфікованого електронного підпису.

Подана заява про відмову від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації не може бути відкликана з дня прийняття закладом вищої освіти рішення про скасування рішення.

Протягом десяти робочих днів із дня надходження заяви заклад вищої освіти приймає рішення про скасування рішення. Рішення про скасування рішення набирає чинності через шість місяців з дати його прийняття.

Наслідки прийняття рішення про скасування рішення

16. У разі скасування рішення заклад вищої освіти протягом трьох робочих днів інформує особу, щодо якої прийнято рішення, заявника, звертається до МОН із заявою про внесення відповідної інформації до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, документує рішення в особовій справі особи, щодо якої прийнято рішення, а також розміщує зазначену інформацію у відкритому доступі на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти. В інформації у відкритому доступі відображаються рік випуску, спеціальність, спеціалізація та/або освітня програма, серія та реєстраційний номер диплому.

17. У разі скасування рішення відповідний документ про вищу освіту та документи про вищу освіту, видані на його основі, стають недійсними.

18. МОН протягом десяти робочих днів з дня надходження повідомлення про скасування рішення від закладу вищої освіти:

вносить в Єдину державну електронну базу з питань освіти інформацію про недійсність зазначеного (зазначених) у пункті 17 документа (документів) про вищу освіту;

у разі скасування рішення щодо присвоєння кваліфікації, необхідної для доступу до професії, для якої запроваджене додаткове регулювання, повідомляє уповноваженим органам, які здійснюють відповідне регулювання.

19. Особа, стосовно якої скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, має право поновитися для здобуття вищої освіти, при цьому заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше 50 відсотків кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, отриманих за освітньою програмою, за якою скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.

У разі добровільної відмови від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації особа має право поновитися для однократної підготовки та проходження компонента (компонентів) атестації, де було порушено академічну доброчесність, при цьому заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати повний (за винятком кредитів, пов’язаних з академічною недоброчесністю) обсяг кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, отриманих за освітньою програмою, за якою скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.

20. У разі скасування рішення через виявлення у кваліфікаційній роботі здобувача вищої освіти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації, заклад вищої освіти зобов’язаний протягом чотирьох місяців з дати скасування рішення провести згідно з положеннями системи внутрішнього забезпечення якості закладу вищої освіти перевірку інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності керівником здобувача вищої освіти під час написання здобувачем кваліфікаційної роботи та за необхідності за результатами перевірки вжити дії, передбачені затвердженою закладом вищої освіти політикою забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності (кодекс академічної доброчесності).

Порядок оскарження рішення про скасування рішення

21. Особа, стосовно якої прийнято рішення про скасування рішення, та/або заявник протягом двох місяців з дати прийняття рішення про скасування рішення мають право подати апеляцію щодо рішення про скасування рішення до МОН або оскаржити його в суді.

22. Апеляція щодо рішень про скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєної відповідної кваліфікації (далі —апеляція) подається до МОН особою, стосовно якої прийнято рішення

про скасування рішення, або заявником, або їх представником у довільній письмовій формі або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки. Апеляція стосується дотримання закладом вищої освіти процедури скасування рішення та не стосується розгляду порушення академічної доброчесності по суті. Апеляція повинна містити таку інформацію: прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності) особи, стосовно якої прийнято рішення про скасування рішення, рік присудження ступеня вищої освіти, відомості про прийняте закладом вищої освіти рішення про скасування рішення, підстави для апеляції та інформацію, що їх підтверджують, вимоги щодо скасування рішення за результатами розгляду апеляції, зокрема про повторний розгляд справи про порушення академічної доброчесності.

23. Апеляція розглядається Науково-методичною радою МОН протягом шести місяців з дати подання апеляції, яка встановлює, чи було дотримано закладом вищої освіти процедуру скасування рішення у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності.

24. За результатами розгляду апеляційної заяви приймається одне з двох рішень:

задовільнити вимоги особи, що подає апеляцію, повністю або частково або відмовити особі, що подає апеляцію, у задоволенні вимог.

25. Заклад вищої освіти протягом двох тижнів на вимогу МОН під час проведення апеляції зобов’язаний надати матеріали, на основі яких затверджено висновок про наявність виявлених фактів порушень академічної доброчесності, протоколи та інші матеріали, якими задокументовано реалізацію процедури скасування рішення.

_____